

HALLITUKSEN POLITIIKKA JA EDESSÄOLEVA TAISTELU

Eräs saksalaisten sosialidemokraattien humoristinen lehti julkaisi puolisentoista vuotta sitten pilakuvan Nikolai toisesta. Tsaari oli kuvattu sotilaspukukseksi, naama nauravaksi. Hän hännäsi ryysyistä talonpoikaa leipäviipaleella milloin työntäen sen melkein suuhun, milloin nykäisten takaisin. Ryysyisen talonpojan kasvoissa kuvastui milloin tyytyväisyyden hymy, milloin taas synkkä suuttumus, kun leipäviipale, jonka hän oli juuri saamaisillaan, nykäistiin takaisin. Tuossa leipäviipaleessa oli kirjoitus: „perustuslaki”. Viimeinen „näytös” kuvasi talonpoikaa, joka oli pinnistänyt kaikki voimansa haukatakseen leipäpalan, mutta haukkasikin Nikolai Romanovilta päin.

Pilakuva oli sattava. Itsevaltius on todellakin jo monta vuotta „hännännyt” Venäjän kansaa perustuslailla, tuo perustuslaki on jo ollut tulemaisillaan „melkein kokonaan”, mutta sitten kerralla palautetaan koko entinen mielivalta, kaikki poliisin omavaltaisuudet ja laittomuudet monin verroin katkerammassa muodossa. Pitkähkö aika siitä on kulunut, kun meillä oli miltei maailman demokraattisin „parlamentti”? Pitkähkö aika siitä on kulunut, kun koko lehdistö käsitteli kysymystä kadettiministeristöstä aivan lähi ajan reaalisenä mahdollisuutena? On vaikea uskoa, että kaikki tuo oli vain pari kolme kuukautta sitten. Tarvittiin vain pari asetusta, manifestia ja määräystä — ja entinen itsevaltius taas hallitsee, pieni ryhmä kaikkien tuomitsemia, huonoon huutoon joutuneita ja julkisesti häväistyjä kruununvarkaita, pyöveleitä ja pogromimiehiä jälleen täyttä päätä tekee pilkkaa kansasta, järjestää jälleen pogromeja, ryövää, patukoi, tukkii suut ja pilaa ilman sietämättömällä maa-orjuudellisella löyhkällä.

Yleiskansallisen vallankumoustaistelun kehityksen näkökannalta tämä lyhyiden „vapauden päivien” pikainen vaihtuminen pitkiksi hurjan taantumuksen kuukausiksi johtuu siitä voimien tasapainosta, joka syntyi taistelevien osapuolien välillä viime vuoden syksynä. Itsevaltiut *ei enää* pysty hallitsemaan kansaa, kansa *ei vielä* pysty suistamaan todenteolla pois harteiltaan pogromimpiesten hallitusta. Molemmat sotivat puolet seisovat vastakkain kuin kaksi vihollisarmeijaa, milloin leväten väliaikaisesti taistelusta ja kooten voimiaan, milloin rynnäten uuteen taisteluun vihattua vihollistaan vastaan.

Kadettilaisen ja novojevremjalaisen lehdistön publisistit ovat itse asiassa yhtä mieltä näiden heilahtelujen *moralisoivassa* arvioinnissa. Molemmat tuomitsevat ja surevat hallituksen heilahteluja, epäröintiä ja horjuntuja ja kehoittavat sitä olemaan „lujana” — toiset lujana rankaisuissa, toiset lujana luvatus perustuslain toteuttamisessa. Kummatkaan eivät käsitä luokkataistelua, joka muuttaa yhteiskunnallisten voimien todellisia suhteita.

Tämän taistelun kehityskulussa on tietoisuuden ja yhteenliittymisen kasvu vallankumouksen riveissä ja taantumuksen riveissä kiertämätöntä, siirtyminen yhä kärkevämpiin ja säälimättömämpiin taistelumuotoihin on kiertämätöntä. Pikaiset siirtymiset „vapauden päivästä” „ampumisten kuukausiin” ovat omiaan vähentämään passiivisten ja välinpitämättömien lukumäärää, vetämään taisteluun yhä uusia kerroksia ja aineksia, kehittämään joukkojen tietoisuutta näyttämällä niille erilaisten yleisvenäläisten kokeilujen pohjalla erittäin selvästi itsevaltiuden milloin puolelta milloin toiselta. Mitä nopeampia ja jyrkempiä nuo siirtymiset ovat, sitä pikemmin asia päättyy siihen viimeiseen lopputulokseen, jonka kiertämättä määrää vapauden puolella olevien yhteiskunnallisten voimien ylivoima.

Ja tietoiset työläiset voivat tämän vuoksi täysin rauhallisina katsella itsevaltiuden tyrmistyttävän nopeaa „edistystä” rankaisujen käyttämisessä. Jatkakaa samassa hengessä, herrat Romanovit, Trepovit, Ignatjevit ja Stoly-pinit! Mitä innokkaammin kuljette tätä tietä, sitä pikemmin käytätte loppuun viimeiset reservinne. Te uhkaillette sotilas-diktatuurilla, sotatilan julistamisella koko Venäjällä? Mutta sellaisesta sotatilasta ehdottomasti voittaa eniten vallankumous. Sotilasdiktatuuri ja sotatila pakoittavat mobilisoi-

maan uusia sotaväenmassoja, mutta kuitenkin jo nyt on „luotetuimman” sotaväen, kasakkojen, lisämobilisaatio voimistanut suuresti kuohuntaa köyhtyneissä kasakkastanisoiissa ja suurentanut tuon sotaväen „epäluotettavuutta”. Sotatila maksaa rahaa, mutta itsevaltiuden rahatilanne on jo nyt epätoivoinen. Sotatila aiheuttaa agitaation voimistumista sotamiesten keskuudessa ja totuttaa väestöä olemaan pelkäämättä „kauheimpiakaan” rankaisumuotoja; Puola ja Itämerenmaakunta ovat mainio todiste siitä.

Sanoimme, että taantumus „uhkaa” sotilasdiktatuurilla. Se ei oikeastaan ole niin, sillä nyt, kun on otettu käytäntöön kenttäoikeudet kaikissa niissä lääneissä, joissa on „reuna-alueita”, s.o. keisarikunnan 82:ssa läänissä 87:stä, on naurettavaa puhua sotilasdiktatuurista tulevaisuuden asiana. Se on jo nykyisyyttä, eikä nimen muuttaminen, „pelottavamman” sanan käyttäminen („diktatuuri” „erikoisen suojelustilan” asemesta) ja yhden diktaattorin nimittäminen voi enää lisätä kerrassaan mitään joukko-vangitsemisiin, karkotuksiin ilman oikeuden päätöstä, rankaisuretkikuntiin, ruumiintarkastuksiin kadulla ja ampu-misiin upseerien langettaman tuomion perusteella. Venäjällä on jo nyt vallalla sotilas- ja poliisidiktatuuri. Rankaisut ovat jo nyt menneet niin pitkälle, että Pleven ajoilta lähtien moiseen „kohteluun” tottuneet vallankumousmiehet kärsivät noista rankaisuista suhteettoman vähän, kun taas rankaisujen koko paino pusertaa „rauhallista” väestöä, jota herrat Stolypinit „agitoivat” kaikkea hyväksymistä ansaitsevalla menestyksellä.

Talvella suoritetut rankaisut seurasivat todellista vallankumouksellista kapinaa, jolle liberaalis-monarkistinen porvaristo ei ollut myötämielinen, mutta siitä huolimatta nuo rankaisut valmistivat läpeensä oppositiohenkisen Duuman, josta vallankumouksellisille aineksille koitui eniten hyötyä. Syksyllä suoritetut rankaisut seuraavat legaalisen „perustuslaillisuuden” vyöhykettä. Ei ole mahdollista, että ne valmistaisivat ainoastaan entistä vasemmistolaisemman Duuman.

Pogromimiesten joukkio tuntee rankaisujen tehottomuuden ja etsii mielettömänä tukea. Toisaalta ne yritykset, joita tehtiin lokakuulaisten kanssa sopimiseksi, epäonnistuivat. Toisaalta taas Pobedonostsev ja kumpp. valmistelevat yleensä koko „perustuslain” täydellistä lakkauttamista.

Toisaalta avataan yliopistoja, ja lahjottava lehdistö kirkuu vankan liberalismiin välttämättömyydestä. Toisaalta taas kielletään jopa kadettipuolueen edustajakokous (kylläpä Stolypinit auttavat noita kadetteja!), ja lehdistöä vainotaan pahemmin kuin Durnovo vainosi. Toisaalta kenttäoikeudet. Toisaalta taas laajalti suunniteltu yritys päästä sopimukseen maalaisporvariston kanssa ⁵⁷.

Hallitus tuntee, että sen ainoana pelastuksena on talonpojista kasvavan maalaisporvariston lujittaminen yhteisön sisällä voidakseen nojautua siihen toimenpiteissään talonpoikaisjoukkoja vastaan. Mutta siihen päämäärään, johon Gutshkovit olisivat menneet viisaasti ja varovasti, johon kadetit hiipivät hienosti ja taitavasti, poliisi-derzhimordat työntyvät niin raa'asti, tyhmästi ja kömpelösti, että koko heidän „kampanjansa” myttyynmeneminen tuntuu kaikkein todennäköisimmältä. Talonpoikaisporvariston ainekset maa-seudulla ovat vähälukuisia, mutta taloudellisesti erittäin voimakkaita. Tilanherrojen y.m. maiden lunastaminen kadettien maareformin malliin olisi hipaissut koko talonpoikaiston huulia ja saavuttanut mainiosti sen päämäärän, johon itsevaltius „murtautuu” karhumaisen kömpelösti, nimittäin: se olisi tavattomasti lujittanut talonpoikaisporvaristoa ja tehnyt siitä „järjestyksen” tuen.

Mutta Romanovit, Trepovit, Ignatjevit ja Stolypinit ovat liian tyhmiä ymmärtääkseen sitä. Maa-asian suhteen he vastasivat talonpojille Duumassa tyllällä kiellolla, mutta nyt *myyvät* virkamiesten kautta hallitsijasuvun ja valtion maita. Seuraako siitä todella maalaisporvariston vaikutusvaltaisten kerrosten siirtyminen *nykyisen* hallituksen puolelle, se on hyvin kyseenalaista, sillä virkamieskopla tulee vanhaan tapaan vitkuttamaan asiaa, ryöväämään ja ottamaan lahjuksia, niin kuin Romanovit ja heidän joukkionsa ovat aina tehneet. Mutta on varmaa, että tieto hallitsijasuvun ja valtion maiden lunastamisesta „sytyttää” entistä enemmän talonpoikaisjoukkoja. Maiden myynti tulee merkitsemään hyvin monissa tapauksissa talonpojilta perittävien maksujen *korottamista*, sillä vuokramaksut muuttuvat lunastusmaksuiksi. Ja talonpojilta maasta perittävien maksujen korottaminen on parasta, mitä hallitus saattoi keksiä meidän hallitusvastaisen agitaatiomme helpottamiseksi. Se on mainio keino talonpoikien ärsyttämiseksi entisestään ja heidän saamiseen *meidän* tunnuksemme puolelle: täydellinen

kieltäytyminen *kaikista* maksuista maasta, jonka tulee vallankumouksen voittaessa *kokonaan* siirtyä talonpojille.

Hallitus on järjestänyt noin tyhmästi talonpoikaisporvariston mielistelystä osittain jokaiselle poliisihallitukselle ominaisen typeryyden takia ja osittain äärimmäisen rahapulan takia. Rahatilanne on äärettömän huono. Uhkaa romahdus. Ulkomailta ei anneta rahaa. Sisäinen laina ei mene kaupaksi. Sitä on pakkokeinoin ja *salaa* sijoitettava säästökassojen pääomaan, — *salaa*, sillä säästökassojen säästöpanijot olisivat nyt kaikkein vähiten taipuvaisia ostamaan valtion korkoa. Itsevaltiuden lakeijat alkavat jo haistaa kiertämätöntä kultakannan romahdusta ja siirtymistä yhä uudelleen rajattomaan paperirahan liikkeellelaskuun.

Jatkakaa samaan suuntaan, herrat Stolypinit! Te teette mainiosti työtä meidän hyväksemme! Te kiihotatte väestöä paremmin kuin mitä me olisimme voineet tehdä. Te olette vieneet rankaisutoimenpiteet loppuun saakka ja osoittaneet siten havainnollisesti, että on välttämätöntä viedä myös vallankumoustaistelu loppuun saakka.

„Proletari” № 3,
syyskuun 8 pnä 1906

Julkaistaan „Proletari” lehden
tekstin mukaan